KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 4 april 1995 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen", heeft op 6 april 1995 het volgend advies gegeven :

Volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

> "Dit verzoek (om spoedbehandeling) is nodig om nog binnen de resterende regeerperiode het ontwerp van besluit te kunnen goedkeuren zodat het besluit uiterlijk vóór 1 juni 1995 kan worden toegepast.
>
> Hierdoor zal de reeds lang aanwezige problematische druk bij de federale administraties in verband met het invorderen van de Vlaamse schuldvorderingen, in belangrijke mate worden verminderd".

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten bepalen tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Met de decreten van 22 februari 1995 (1) tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen respectievelijk voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en (voor) de instellingen die eronder ressorteren, wordt beoogd de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen geleidelijk (2) te onttrekken aan de federale Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen (3) en ze op te dragen aan de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

---

(1) Die decreten zijn nog niet in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Volgens de aan de Raad van State verstrekte inlichtingen werden ze op 22 februari 1995 door de Vlaamse regering bekrachtigd.

(2) Blijkens de parlementaire voorbereiding van die decreten werd met de bepaling van artikel 2, eerste lid, ervan bedoeld dat de ontworpen regeling "progressief" zou worden ingevoerd "rekening houdend met de beschikbare administratieve middelen" (St. Vl. R., 656 (1994-1995) - nr. 1, p. 2).

(3) Die federale administratie treedt ter zake op krachtens het decreet van 23 december 1986 houdende bevoegdverklaring van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van het Vlaamse Gewest en van de instellingen die ervan afhangen en krachtens de parallelle wet van 18 december 1986.

Artikel 2, eerste lid, van die decreten draagt aan de Vlaamse regering de bevoegdheid op, eensdeels, om de aangelegenheden aan te duiden waarvoor de bedoelde invordering voortaan zaak zal zijn van de Vlaamse administratie en, anderdeels, om de ambtenaren van de voornoemde administratie aan te stellen welke met die invorderingen belast zijn.

Luidens artikel 2, vierde lid, van de voornoemde decreten wijst de Vlaamse regering tevens de ambtenaar aan die de vereiste dwangbevelen viseert en uitvoerbaar verklaart.

Het voor advies voorgelegde ontwerp-besluit strekt er in de eerste plaats toe de aangelegenheden aan te duiden waarvoor in een eerste fase de invordering door de Vlaamse administratie zal gebeuren. Voorts delegeert het aan de Vlaamse minister bevoegd voor financiën en begroting de bevoegdheid om de ter zake bevoegde ambtenaren aan te stellen. Volgens de verklaring van de gemachtigde ambtenaar beoogt het ontwerp tevens de in artikel 2, vierde lid, van de decreten bedoelde ambtenaar aan te wijzen die de dwangbevelen viseert en uitvoerbaar verklaart. Dat blijkt evenwel niet voldoende duidelijk uit de ontworpen bepalingen.

2. Net zoals de decreetgever, rekening houdend met inzonderheid het voorschrift van artikel 50, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, twee onderscheiden decreten heeft vastgesteld (één voor gemeenschapsaangelegenheden en één voor gewest-

aangelegenheden), dient ook de Vlaamse regering, gelet op het voorschrift van artikel 76, § 1, van de bijzondere wet, afzonderlijke uitvoeringsbesluiten vast te stellen voor de gewestelijke aangelegenheden bedoeld in artikel 1, 1° tot 4°, van het ontwerp, enerzijds, en voor de gemeenschaps-aangelegenheid bedoeld in 5° van datzelfde artikel 1, anderzijds.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Opschrift.

Gelet op de algemene opmerking 2, dient in het opschrift van ieder van de vast te stellen besluiten te worden gepreciseerd dat het handelt, hetzij over "de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren", hetzij over "de invordering van niet-fiscale schuld-vorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren".

Aanhef.

1. In de aanhef van ieder van de overeenkomstig de algemene opmerking 2 vast te stellen besluiten dient te worden verwezen, hetzij naar het decreet van 22 februari 1995 dat betrekking heeft op het Vlaamse Gewest, hetzij naar dat betreffende de Vlaamse Gemeenschap.

2. Gelet op de toelichting verstrekt door de gemachtigde ambtenaar luidens welke ook bedoeld wordt uitvoering te geven aan het vierde lid van artikel 2 van de decreten, dient eveneens te worden verwezen naar inzonderheid dat vierde lid.

3. Men vulle de verwijzing naar het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting aan met de datum waarop dat akkoord werd gegeven, met name 13 maart 1995.

Gelet op het voorschrift van artikel 10, § 1, 1°, van het besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 tot regeling van de begrotingscontrole, dient eveneens te worden verwezen naar het gemotiveerd advies van de inspecteur van financiën.

Artikel 1.

1. Zoals werd bevestigd door de gemachtigde ambtenaar, verdient het aanbeveling te preciseren dat de bevoegde ambtenaren worden aangesteld door de Vlaamse minister bevoegd voor financiën (niet : financiën en begroting), aangezien niet uit te sluiten valt dat in de toekomst de bevoegdheid inzake financiën en die inzake begroting aan verschillende ministers worden toevertrouwd.

2. Bij de aanduiding van de aangelegenheden waarop - in een eerste fase - de meervermelde decreten van

22 februari 1995 toepassing zullen vinden, beperkt de ontworpen regeling er zich niet toe die aangelegenheden in het algemeen aan te wijzen, maar verwijst het naar een aantal specifieke regelingen (EG-verordeningen, wetten en decreten) betreffende die aangelegenheden.

De gemachtigde ambtenaar heeft bevestigd dat het ontwerp de invordering van alle niet-fiscale schuldvorderingen binnen de aangelegenheden economie, landbouw, huisvesting en stadsvernieuwing en de personeelsuitgaven viseert, uiteraard voor zover die aangelegenheden tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap behoren. De lijst van verordeningen, wetten en decreten in artikel 1 van het ontwerp is m.a.w. niet exhaustief bedoeld, doch duidt bij wijze van voorbeeld bepalingen aan die volgens de stellers van het ontwerp, binnen de geviseerde domeinen, onder meer de grondslag kunnen vormen voor schuldvorderingen die voor invordering op basis van de decreten van 22 februari 1995 in aanmerking komen.

Zoals reeds hiervoren (voetnoot 2 op pagina 3) werd aangegeven, blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de decreten dat de opdracht aan de Vlaamse regering om de in aanmerking komende gemeenschaps- en gewestaangelegenheden aan te duiden, in de eerste plaats bedoeld is als een machtiging om stapsgewijs de verschillende beleidsdomeinen onder de nieuwe invorderingsregeling te brengen. Mede gelet op de toelichting die werd verstrekt door de gemachtigde ambtenaar, kan derhalve worden geconcludeerd dat het volstaat de in aanmerking komende aangelegenheden in het algemeen te omschrijven en de louter exemplarisch bedoelde verwijzing naar specifieke regelingen weg te laten.

Rekening houdend met de vorenstaande opmerkingen en met de bedoeling van de stellers van het ontwerp om ook uitvoering te geven aan artikel 2, vierde lid, van het decreet van 22 februari 1995, kan worden gesuggereerd de eerste twee artikelen van het ontwerp betreffende de gewestaangelegenheden als volgt te redigeren :

"Artikel 1. De gewestelijke aangelegenheden met betrekking tot welke het invorderen van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen wordt opgedragen aan ambtenaren van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, zijn de economie, de landbouw, de huisvesting en de stadsvernieuwing.

Art. 2. De Vlaamse minister bevoegd voor financiën stelt de in artikel 1 bedoelde ambtenaren aan.

Hij wijst tevens de ambtenaar van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan die het dwangbevel viseert en uitvoerbaar verklaart".

3. Een aantal van de in artikel 1 opgesomde specifieke regelingen betreffen openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid die afhangen van het Vlaamse Gewest.

Luidens artikel 2, tweede lid, van het decreet van 22 februari 1995 betreffende het Vlaamse Gewest, kunnen de aangestelde ambtenaren tevens in naam en voor rekening van dergelijke openbare instellingen de bedoelde niet-fiscale schuldvorderingen invorderen, op verzoek van deze instelling en met het akkoord van de Vlaamse regering.

In zoverre bedoeld wordt toepassing te maken van die decreetsbepaling, zou - met het oog op de rechtszekerheid - in het ontwerp een uitdrukkelijke bepaling moeten worden opgenomen luidens welke de Vlaamse regering de door de bevoegde minister aangewezen ambtenaren machtigt om voor de bedoelde openbare instellingen op te treden.

Artikel 2.

Luidens dit artikel "(vallen) de niet-recupereerbare invorderingskosten ... ten laste van die begrotingsafdelingen waarop de uitgaven die betrekking hebben op de voormelde aangelegenheden kunnen worden aangerekend".

Volgens de gemachtigde ambtenaar werd deze bepaling in het ontwerp opgenomen om te vermijden dat de niet-recupereerbare invorderingskosten ten laste zouden komen van het departement Algemene Zaken.

De decreten van 22 februari 1995 bieden geen rechtsgrond voor deze bepaling. Er is de Raad van State ook geen andere wettelijke of decretale bepaling bekend waarin de ontworpen regeling rechtsgrond zou kunnen vinden. Die regeling dient dan ook uit het ontwerp te worden weggelaten.

Artikel 3.

Ook dit artikel, dat een parafrase is van het bepaalde in artikel 4, § 2, 2°, van de decreten van 22 februari 1995, moet worden weggelaten.

Artikel 4.

De stellers van het ontwerp dienen erop toe te zien dat het ontworpen besluit niet wordt vastgesteld vooraleer het decreet dat eraan ten grondslag ligt is in werking getreden.

Artikel 5.

Men vervange de woorden "De Vlaamse minister, bevoegd voor financiën," door "De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin".

De kamer was samengesteld uit

de Heer : W. DEROOVER, kamervoorzitter, voorzitter,

Mevrouw : S. VANDERHAEGEN, kamervoorzitter,

de Heer : D. VERBIEST, staatsraad,

Mevrouw : F. LIEVENS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS. W. DEROOVER.